

Etikk i Legeforeningens etiske råd?

Leder for Rådet for legeetikk har et særlig ansvar for å uttrykke seg varsomt om kollegers ytringer i offentligheten.

En lege har gitt uttrykk for kontroversielle meninger i diskusjoner om innvandringspolitikk. Denne legen arbeider med asylsøkeres helse både som ordinær lege og som sakkyndig for myndighetene. Pressen tok opp saken, og legen befant seg plutselig som nyhetsoppslag på forsiden av mange riksdekkende medier (1). Navn og bilde ble offentliggjort, og han møtte sterk kritikk både for sine meninger og for koblingen mellom meningene og arbeidet.

I den forbindelse ble også leder av Rådet for legeetikk Svein Aarseth intervjuet – og bidro til kritikkbølgen fra mediene (2). Selv om han uttrykte seg i nokså generelle vendinger, var kritikken ikke til å misforstå. Men saken var neppe godt belyst og hadde trolig ikke vært behandlet i Legeforeningens etiske komité.

Det er tøft å stå oppreist når pressen jager i flokk. Man bør kunne forvente at Legeforeningens ledende representanter ikke uten videre kaster seg på mediens massive kritikk og dermed forsterker en allerede voldsom personlig belastning for en kollega. I denne saken vil allmennheten oppfatte at

lederen av etisk råd støttet pressestormen mot den aktuelle legen.

Lederen av Legeforeningens etiske råd må uttrykke seg slik at ingen kan mistenke ham for å misbruke sin posisjon til å markedsføre egne, personlige meninger i sam-

«Man bør kunne forvente at Legeforeningens ledende representanter ikke uten videre kaster seg på mediens massive kritikk»

funnsspørsmål. I medieoppslag vil en uttalelse fra rådets leder bli oppfattet som at hele rådet står bak uttalelsen. Lederen bør derfor vise tilbakeholdenhet med å komme

med spontan offentlig kritikk av en kollega i en opphetet mediesituasjon.

Gunnar Tanum
tanum-gu@hotmail.com

Forfatter har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

Litteratur

1. Heinesen CT. Fremmedfiendtlig asyl-lege på Trandum. Ny tid 17.11.2016. <https://www.nytid.no/fremmedfiendtlig-asyl-lege-pa-trandum/> (29.11.2016).
2. Kveinå TW. Trandum-lege: «Bygg grensejerde mot Sverige NÅ». NRK 17.11.2016. https://www.nrk.no/norge/trandum-lege_-_bygg-grensejerde-mot-sverige-na_-1.13232679 (29.11.2016).

Mottatt 28.11.2016 og godkjent 6.12.2016. Redaktør: Ketil Slagstad.

Publisert først på nett.

Tilsvar til G. Tanum

Rådet for legeetikk

Legeforeningens etiske råd skal fremme legers yrkesetikk.

Gunnar Tanum mener at jeg, som leder i Rådet for legeetikk, har et særlig ansvar for å uttrykke meg varsomt om kollegers ytringer i offentligheten. Jeg er enig i det. Samtidig har jeg et ansvar for å fronte legers yrkesetikk. Noen ganger blir det krevende avveininger. I den konkrete saken gjelder det en lege som er deleier i og jobber i et firma som selger kurative og sakkyndige tjenester til Politiets utlendingsinternat og som har ytret seg innvandrerkritisk i sosiale medier. Da jeg uttalte meg til Ny Tid, skjønte jeg at dette ville bli en mediesak. Det dreide seg altså ikke om en spontan offentlig kritikk av en kollega i en opphetet mediesituasjon. Det er ikke vanskelig å forstå at det ble krevende for kollegaen. Det jeg uttalte, er godt forankret i Legeforeningens og rådets standpunkter, og mine uttalelser var etter min vurdering generelle og varsomme (1).

Rådet for legeetikk har uttalt: «Rådet vil på generelt grunnlag oppfordre leger til å være varsomme med å komme med ytrin-

ger i offentligheten (inkludert sosiale medier) som kan tolkes å være i strid med grunnleggende menneskerettigheter, jf. Etiske regler

«I den konkrete saken har jeg ikke markedsført egne, personlige meninger»

for leger Kap I, § 1. Den som ytrer noe kan ha en helt annen intensjon med sitt budskap enn slik det oppfattes av andre» (2).

Det er sjelden anledning til å forankre uttalelser til pressen i rådet forkant, men rådet ga meg spontant positive tilbakemeldinger på mine uttalelser. I den konkrete saken har jeg ikke markedsført egne, per-

sonlige meninger, men Legeforeningens og rådets standpunkter. Det har jeg også kollegers støtte for (3).

Svein Aarseth
Leder Rådet for legeetikk

Litteratur

1. Dommerud T. Innvandringskritisk på fritiden, lege for utlendinger uten lovlig opphold på jobb. 17.11.2016 www.aftenposten.no/norge/Innvandringskritisk-pa-fritiden_-lege-for-utlendinger-uten-lovlig-opphold-pa-jobb-609301b.html (19.12.2016).
2. Årsmelding for Rådet for legeetikk 2015, sak 15/980 s. 19. <http://legeforeningen.no/Emner/Andre-emner/Etikk/Arsberetninger-Radet-for-legeetikk/> (13.12.2016).
3. Eide MP. Leger skal aldri fire på våre etiske forpliktelser. www.aftenposten.no/meninger/debatt/Kort-sagt-23-november-609592b.html (13.12.2016).

Mottatt 20.12.2016 og godkjent 3.1.2017. Redaktør: Ketil Slagstad.

Publisert først på nett.